

ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์

ทรงชัย เจือจันทร์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามเพศและประสบการณ์ การปฏิบัติงาน ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 150 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan (อ้างถึงใน ภาวิดา ชาราศรีสุทธิ และศิริพงษ์ เสาภายน, 2559, หน้า 132) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 108 คน สุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .979 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าสถิติทดสอบ t - test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ผลการวิจัยพบว่า (1) ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ ในภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน และด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก (2) ครูที่มีเพศและประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: 1) ความพึงพอใจ 2) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 3) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้มีการบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในมาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

* นักศึกษามหาบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ทั้งนี้จึงได้มีการปรับโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้มีความเป็นเอกภาพ และ มีความหลากหลายในการปฏิบัติ เน้นกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาและการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการเสริมสร้างและวางรากฐานความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาต่อการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษา ส่วนงานด้านอื่นๆ เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้กระบวนการปฏิบัติงานของสถานศึกษาดำเนินการไปอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารการศึกษาคควรจะได้รับผิดชอบเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของสถาน คือ การให้บริการในด้านวิชาการ งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะจัดกระบวนการเรียนรู้ระดับใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากรางานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการเรียนรู้รายบุคคล และการจัดกระบวนการเรียนรู้ การนิเทศ และการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อม ก็อยู่ที่ลักษณะของกิจกรรมที่สถานศึกษานั้น ดำเนินการหลักสูตรความรู้ทางวิชาการครอบคลุมและมีประสิทธิภาพสามารถตอบสนองความสามารถในการเรียนรู้ทางวิชาการได้หลากหลาย

สรุปได้ว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษาเพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นงานที่มีขอบข่ายครอบคลุมกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ประกอบด้วย งานด้านการพัฒนา จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดหาสื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน งานนิเทศการศึกษา งานแนะแนว งานวางแผนการศึกษา และงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาที่กำหนดไว้

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเป็นครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ จึงมีความสนใจศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ ว่าครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในระดับใด โดยข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ต่อผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และครูที่ปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษาในการนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุง พัฒนา และแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ ให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การปฏิบัติงาน
2. เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การปฏิบัติงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูเพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 150 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 108 คน สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การปฏิบัติงาน และความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน และ 4) ด้านการนิเทศการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) ตอนที่ 2 ข้อมูลเนื้อหาเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารวิชาการของสถานศึกษา 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน และ 4) ด้านการนิเทศการศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานวิชาการ ซึ่งแบบสอบถามนี้ได้ทำการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พีแอลฟาด้วยวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง และทำการแจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามกลับคืนเมื่อกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วด้วยตัวผู้วิจัยเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 108 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยค่าความถี่(Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. ข้อมูลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ค่า t-test (Independent Sample t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05
4. ข้อมูลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์
2. นำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เพศหญิง 71 คน คิดเป็นร้อยละ 65.7 มากกว่าเพศชาย 37 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 ส่วนประสบการณ์การปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานไม่เกิน 5 ปี มากที่สุด จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 58.3 รองลงมาคือ ครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงาน 5 – 10 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4 และครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3 ตามลำดับ
2. ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวม ($\bar{X}$ = 4.21, SD = .48)

และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด คือ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.25, SD = .47$) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.21, SD = .48$) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.21, SD = .57$) และด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.19, SD = .56$) ตามลำดับ

3. ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน โดยครูเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยรวมความพึงพอใจเท่ากับ ($\bar{X} = 4.24, SD = .50$) และครูเพศชายมีค่าเฉลี่ยรวมความพึงพอใจเท่ากับ ($\bar{X} = 4.17, SD = .45$)

4. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

อภิปรายผล

1. ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความสามารถ และมีวิสัยทัศน์ด้านการบริหารงานวิชาการและการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีระบบการนิเทศติดตาม การมอบหมายงานให้ครูรับผิดชอบตามโครงสร้างขององค์กรที่ชัดเจน เปิดโอกาสให้ครูได้ปฏิบัติงานตามความรู้ ความสามารถ อยู่ในระเบียบแบบแผนของทางราชการ การให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติของครู ตลอดจนครูได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนา การศึกษาอบรม เพื่อนำความรู้มาพัฒนางานที่ตนเองได้ปฏิบัติอยู่ รวมทั้งได้รับการส่งเสริมสนับสนุนอย่างเป็นรูปธรรมเกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อพัฒนาและยกระดับมาตรฐานวิชาการทางวิชาชีพของตนเอง นอกจากนี้สถานศึกษายังเปิดโอกาสให้ครูที่มีผลงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ทางวิชาการ ส่งผลงานเข้าประกวดอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้ครูมีความพึงพอใจในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องผลการวิจัยของวาสนา กล้าน้อย (2556) พบว่าความพึงพอใจในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก รวมถึงผลการวิจัยของชลลดา เจะจันทร์ (2559) พบว่า ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในเขตอำเภอหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการกำกับติดตามผลการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตรสถานศึกษา จัดอบรม ประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาครูให้

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบของหลักสูตรการศึกษา
 นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สังคม
 การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม จัดหาครูมือและแนวทางการพัฒนาหลักสูตร
 สถานศึกษามาบริการแก่ครู การมีส่วนร่วมของครู ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตร
 สถานศึกษา การนิเทศติดตามและทบทวนและประเมินการใช้หลักสูตร และนำผลการประเมินมาพัฒนา
 หลักสูตรอย่างต่อเนื่องตลอดจนครูสามารถนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้และบริหาร
 จัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
 อรรถาธิบาย (2560) ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตร เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถาธิบาย
 ที่หลากหลาย ทันสมัย รวมทั้งหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับสภาพบริบทของพื้นที่ และความต้องการ
 ของกลุ่มเป้าหมายและชุมชน เช่น การจัดโปรแกรมการเรียนรู้รายบุคคล และแผนการเรียนรู้รายชุมชน
 นอกจากนี้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถาธิบาย (2553, หน้า 1) กล่าวว่า
 หลักสูตรสถานศึกษา (School Based Curriculum) หมายถึง แผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการ
 จัดการเรียนรู้ที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ซึ่งจัดทำโดยคณะบุคคลของสถานศึกษาและผู้
 ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาผู้เรียน และชุมชน สังคม ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และส่งเสริมให้ผู้เรียน
 รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในชุมชน สังคมอย่างมีความสุข ซึ่งไม่ขัดต่อความมั่นคงของชาติและสิทธิมนุษยชน
 นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ (2560, หน้า 43) การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา
 ผู้เรียน ครู ผู้ปกครองมีความสุข ผู้เรียนได้รับการพัฒนาครอบคลุมใน 4 ด้าน คือ Head Heart Hand
 Health ประชาชนได้รับการพัฒนาทักษะและพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย สามารถแสวงหาความรู้ได้
 สอดคล้องกับบริบทในปัจจุบัน มีความรู้ ความเข้าใจในประวัติศาสตร์ไทย มีค่านิยมที่ถูกต้องตามค่านิยม
 หลักของคนไทย ๑๒ ประการ โดยมีแนวทาง และวิธีการในการดำเนินโครงการ ได้แก่ การน้อมนำหลัก
 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 มาประยุกต์ใช้ในการจัด
 การเรียนการสอน และปรับปรุงหลักสูตรการเรียนรู้ และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ(2553) การ
 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษา ชุมชน ภาคีเครือข่าย โดยยึด
 หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นฐานเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้
 มีความสามารถในการเรียนรู้ หลักสูตรสถานศึกษามีการบูรณาการเนื้อหาสาระตามมาตรฐานการเรียนรู้
 ได้อย่างครบถ้วนเหมาะสม การมีส่วนร่วมของครู ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตร
 สถานศึกษา การประเมินการใช้หลักสูตร นำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องตลอดจนครู
 นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการได้

ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดทำแผน
 การเรียนรู้รายบุคคลตามสาระการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะการจัด
 กระบวนการเรียนรู้ของครู สอดคล้องกับผลการวิจัยของนิรันดร์ ขันจ่อหอ (2557) พบว่า การส่งเสริมให้ครู

ทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน นอกจากนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2553) การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นคนคิดเป็น โดยเน้นพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ ประยุกต์ใช้ความรู้และสร้างองค์ความรู้สำหรับตนเอง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงาม รวมไปถึงกระทรวงศึกษาธิการ (2560, หน้า 26) สถาบันการศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่มีกิจกรรมเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ปรัชญาชีวิต มีการเสริมสร้างค่านิยมการทำงานที่คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม โดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเก็บ สืบค้นฐานข้อมูลผู้เรียน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของชลดา เงาะจันทร์ (2559) พบว่าการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ มีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน เพื่อมุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและสามารถนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้

ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของบังอร เดชศรี (2558) พบว่า ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลบ้านสามพัน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย การกำหนดระเบียบหลักเกณฑ์แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐานและสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2553) การวัดผล ประเมินผลเป็นการประเมินเพื่อทราบสภาพและความก้าวหน้า ทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณธรรม จริยธรรม อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา ด้วยวิธีการที่หลากหลาย นอกจากนี้สถานศึกษาได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน และการสร้างเครื่องมือวัดผลอย่างต่อเนื่อง จัดหาเอกสาร คู่มือ ระเบียบการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การเทียบระดับการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานได้มีแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ตลอดจนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับสอดคล้องกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2560) จัดให้มีการประเมินเพื่อเทียบระดับการศึกษา และการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ที่มีความโปร่งใส ยุติธรรม ตรวจสอบได้ มีมาตรฐานตามที่กำหนด และสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการนิเทศการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีการนิเทศในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ความรู้ความเข้าใจในการนิเทศของผู้นิเทศการมีส่วนร่วมของครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการนิเทศ สอดคล้องกับสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2552) การนิเทศการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ตั้งแต่ผู้กำหนดนโยบาย ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนประชาชน เพื่อพัฒนาคุณภาพของบุคลากรในหน่วยงาน สถานศึกษามีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการการนิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการนิเทศให้แก่ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการนิเทศ สอดคล้องกับผลการวิจัยของครุณี บุญอยู่ (2558) พบว่า สถานศึกษาควรมีการจัดการประชุมชี้แจง ให้ความรู้แก่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศถึงเกณฑ์การประเมินการนิเทศ การพิจารณาเลือกวิธีการนิเทศ เทคนิคและรูปแบบการนิเทศ ที่หลากหลาย ร่วมทั้งการสร้างนวัตกรรม เครื่องมือวิธีการนิเทศ ตลอดจนให้มีการพัฒนาบุคลากรในด้านการนิเทศอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะ งานวิชาการเป็นงานที่มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของทุกฝ่ายในสถานศึกษา เริ่มตั้งแต่การวางแผน การจัดทำหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินและการเทียบโอนผลการเรียน ตลอดจนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ครูทุกคนไม่ว่าจะเป็นเพศใดก็ตามจะได้รับการแนะนำ ชี้แจง ให้คำปรึกษาคูแล ช่วยเหลือ จากผู้บริหารทุกระดับด้วยความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทุกคน เห็นความสำคัญของครูซึ่งถือว่าเป็นผู้ปฏิบัติอย่างแท้จริง ดังนั้นถึงแม้ว่าครูจะมีเพศต่างกัน จึงมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมและรายด้านมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่างานวิชาการเป็นงานที่ต้องใช้ทักษะ ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ เช่น การจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน และการนิเทศ ติดตาม เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ให้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ ครูมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำความคืบหน้าของการเรียนไม่เพียง แต่ในชั้นเรียนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงสถานศึกษาอีกด้วย ดังนั้นครูจึงมีส่วนร่วมโดยตรงเพื่อปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวาสนา กล้าน้อย (2556) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสร้อยัญญา วรรณศิลป์ (2556) ครูที่มีประสบการณ์

ในการทำงานแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน รวมถึงผลการวิจัยของเทอดชัย ไสยลักษณ์ (2556) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นๆ ดังนั้นสถานศึกษาควรมีการวางแผนกำหนดวิธีการ หลักเกณฑ์ ศึกษา ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนโดยยึดตามระเบียบที่สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกำหนด เป็นกรอบในการดำเนินงานดังกล่าว แต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบในการดำเนินงานวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานแต่ละงานให้บรรลุวัตถุประสงค์
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ตอบสนองและตรงกับความต้องการของชุมชน สังคม โดยการมีส่วนร่วมของ ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่าย การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับรู้หลักสูตรสถานศึกษาก่อนนำไปใช้
3. ด้านการนิเทศการศึกษา สถานศึกษาควรมีการจัดทำแผนการนิเทศงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยทุกงาน ทุกกิจกรรมและส่งเสริมให้ผู้นิเทศมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการนิเทศตั้งแต่การสร้างเครื่องมือนิเทศ การรายงานผลการนิเทศ เพื่อรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะของครูอย่างสม่ำเสมอ
4. ด้านการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดทำและการใช้สื่อการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ดำเนินการช่วยเหลือครูแก้ปัญหาในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนฝึกกระบวนการคิด วิเคราะห์ เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต มีความรู้พื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิต และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง กับความสนใจ ความถนัด และตามทันความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ควรมีส่วนร่วมในกรงานวิชาการ ของสถานศึกษา
- 2.2 ศึกษาความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรการศึกษานอกกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 2.3 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อกระทบต่อการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์.
- ชลลดา เเงะจันทร์. (2559). ความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนในเขตอำเภอหนองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ครุณี บุญอยู่. (2558). แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพิจิตร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- เทอดชัย ไสยลักษณ์. (2556). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. การศึกษาอิสระ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิรนุช ขับจอหอ. (2557). การศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3. การศึกษาอิสระ, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- บังอร เดชศรี. (2558). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนอนุบาลบ้านसानฝัน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) . วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ภาวิดา ธาราศิริสุทธิและกัลยมน อินทุสุต. (2558). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ :มิตรภาพการพิมพ์ และสตีวดีโอ.
- วาสนา กล้าน้อย. (2556). ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.

สร้อยญา วรณศิลป์. (2556). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร . วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.
(2552). แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: รังสีการพิมพ์.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.
(2553). แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. นนทบุรี: ไทยพับบลิค เอ็ดดูเคชั่น.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.
(2553). แนวทางการจัดการเรียนรู้. นนทบุรี: ไทยพับบลิค เอ็ดดูเคชั่น.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.
(2555). คู่มือการดำเนินงานหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551. นนทบุรี: ไทยพับบลิค เอ็ดดูเคชั่น.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.
(2560). ยุทธศาสตร์และจุดเน้นการดำเนินงานสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560. กรุงเทพมหานคร:กลุ่มแผนงาน
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.

Fouché ,I.,van Dyk, T.,&Butler G.(2017).An “enlightening course that empowers first years”?:

A holistic assessment of the impact of a first-year academic literacy course. *Journal of English
for Academic Purposes*,(27),14–30

Ngang,T.K.,Abdullah,N.A.C.(2015). 6th World conference on Psychology Counseling and Guidance
:Teacher Leadership and Classroom Management Practice on Special Education with
Learning Disability. *Procedia Social and Behavioral Sciences*,(205),2 – 7